

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONIANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE LOF DER ZOTHEID

DE periode die gaat van de val van het Keizerrijk van het Oosten tot aan de Franse revolutie, dus van 1453 tot 1789, noemde men de « moderne tijden ». Het is een woelige periode. De geesten worden wakker, voelen zich vrij en zijn erg nieuwsgierig. De interesse voor het onbekende, voor vreemde werelden ontwaakt en reizigers vertrekken om in onbekende landen het geluk en het fortuin te zoeken. De koningen zijn machtig geworden en bekampen elkaar hardnekkig. « Een gekke periode ! » dacht de wijze Erasmus en hij schreef de « Lof der Zotheid ».

1. — ERASMUS

LOF der Zotheid » verscheen te Bazel in 1501 en was geschreven in mooi Latijn. Maar wie was Erasmus ? Hij werd geboren te Rotterdam in 1467 of 68. Hij studeerde in Holland, in Parijs, Oxford en Turijn. Hij gaf les aan de hogeschool van Leuven in het Latijns, Grieks en Hebreeuws. Een tijdlang woonde hij te Anderlecht, waar zijn huis nog bestaat en ingericht is als museum. Hij schreef nog heel wat andere werken, o.m. de « Colloquia familiaria » (samenspraken) en « Adagia » (kenspreuken). De « Lof der Zotheid » geldt als zijn meesterwerk. Ziehier wat Erasmus daarin zei. De tekst is natuurlijk niet woordelijk weergegeven !

2. — « IK BEN HET, IK ALLEEN ! »

DAMES en heren, men zegge van mij wat men wil, maar ik ben het, ik alleen die vreugde breng bij de mensen, zelfs bij de geksten, d.w.z. bij diegenen die geloven dat zij wijs zijn. U lacht met mijn narrenkap en u denkt : Zo'n dwaas Daar lach ik om, want onder mijn narrenpak ben ik de wijsheid zelf en u, u... bent dwazen !...

3. — DE PERS ? HA ! HA !

IK denk aan Johannes Gutenberg van Mainz, die nu 65 jaar geleden kleine mobiele letters uitvond in een legering van antimonium en lood. De eerste drukpers ! Bravo ! Dat was een grote vooruitgang. Nu kan iedereen lezen, ja, de grootste gekken kunnen thans de grootste gekheden lezen. Heb wat geduld. Na de mooiste boeken, zult u de lelijkste dagbladen zien verschijnen... Ik, ik lees in de natuur !

4. — HET KOMPAS ? HA ! HA !

IK denk aan het kompas, een naald die in een doosje steekt en die de magnetische pool aanwijst. En dat alles om naar nieuwe landen te varen. Bravo ! Het is een grote vooruitgang. We zullen andere volkeren ontmoeten. Ja, om ze te beschaven of om ze te onderwerpen ? En, als we heel de wereld geëxploiteerd zullen hebben, dan, dan gaan we naar de maan. De maan zullen we eveneens exploiteren. Ik, ik droom van de sterren !

5. — HET BUSKRUIT ? HA ! HA !

DE koningen ? Zotheid ! Ik denk aan de monnik Schwarz die meer dan een eeuw geleden het buskruit zou uitgevonden hebben. We hebben bombarden, veldgeschut, serpentijnen, haakbussen, musketten. Pif ! Paf ! Poef ! Het ontploft allemaal ! Bravo ! Het is een vooruitgang. Nu kunnen we nog meer vechten voor de glorie van de monarchieën ! En als we dan nog meer en betere wapens hebben gevonden, dan kunnen we onze planeet doen ontploffen. Prachtig ! Heerlijk ! Ik, ik vind de vrede in de zang van de vogel, goedheid in de blik van de hond, het leven in de geur van de bloemen. Dames en heren, ik heb gezegd ! »